

Proffiliau ardal Gogledd Cymru 2025

Sir Ddinbych

Nodweddion poblogaeth

Poblogaeth, oedran a rhyw 2024 (ONS MYE)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	PF
	Nifer	%			
Poblogaeth canol-blwyddyn 2024	98,200		693,950	3,167,350	66,605,800
Gwyrwod	47,600	48.5%	48.9%	49.0%	49.0%
Benywod	50,600	51.5%	51.1%	51.0%	51.0%
Oed 0-15	17,050	17.3%	16.7%	17.1%	18.1%
Oed 16-29	13,700	14.0%	14.7%	16.7%	17.4%
Oed 30-44	16,400	16.7%	17.6%	18.9%	20.4%
Oed 45-65	27,700	28.2%	28.2%	26.8%	26.2%
Oed 66-84	20,150	20.5%	19.6%	17.7%	15.4%
Oed 85+	3,150	3.2%	3.1%	2.7%	2.5%
Dwysedd poblogaeth 2024 (unigolyn/ha)		1.17	1.13	1.54	2.94
		Newid	Newid	Newid	Newid
Poblogaeth 2014 (10 mlynedd)	94,650	3.7%	1.1%	3.7%	7.3%
Poblogaeth 2023 (llynedd)	97,400	0.8%	0.5%	0.6%	1.1%

Nodweddion poblogaeth (Cyfrifiad, 2021)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	Cym a Lloeg
	Nifer	%			
Ganwyd yng Nghymru	56,370	58.8%	59.7%	70.9%	4.5%
Ganwyd tu allan y DU	4,512	4.7%	5.8%	6.9%	16.8%
Ethnigrwydd - gwyn Prydeinig	90,470	94.4%	93.3%	90.6%	74.4%
Gwyn arall	2,018	2.1%	3.5%	3.3%	7.3%
Grwp ethnig cymysg	1,052	1.1%	1.1%	1.6%	2.9%
Grwpiau ethnig eraill	2,280	2.4%	2.1%	4.6%	15.4%
Crefydd - Cristnogaeth	47,226	49.3%	49.8%	43.6%	46.2%
Crefydd arall	1,838	1.9%	1.8%	3.6%	10.6%
Heb crefydd	40,297	42.1%	41.7%	46.5%	37.2%
(personnau oedran 3+)					
Siaradwyr Cymraeg	20,945	22.5%	29.1%	17.8%	-
Heb sgiliau iaith Gymraeg	62,522	67.2%	61.3%	74.8%	-

Iechyd

Iechyd a darpariaeth gofal (Cyfrifiad 2021)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	Cym a Lloeg
	Nifer	%			
Pobl gyda salwch cyfyngir dymor	22,368	23.3%	20.7%	21.6%	17.5%
Pobl sy'n darparu gofal di-dâl	10,169	10.6%	9.7%	10.0%	8.4%

Cleifion gyda clefydau cronig, gan clwster feddygon teulu (Iechyd a Gofal Digidol Cymru cofrestrau clefydau, Ebrill 2025)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru
	Nifer	%		
Unrhyw gyflwr iechyd meddwl	31,350	29.8%	26.5%	24.0%
Unrhyw gyflwr cronig	16,850	16.0%	15.5%	14.8%
Gorbwyseidd (pwysedd gwaed uchel)	18,900	18.0%	17.9%	16.3%
Gordewdra (cleifion 16+ oed)	12,500	14.2%	14.8%	14.4%
Asthma	8,300	7.9%	7.6%	7.1%
Diabetes mellitus (cleifion 17+ oed)	7,600	8.8%	8.3%	8.4%
Canser	4,600	4.4%	4.3%	3.7%
Clefyd coronaidd y galon	4,150	3.9%	3.6%	3.4%
Clefyd rhwystrol cronig yr ysgyfaint*	3,100	3.0%	2.7%	2.3%
Dementia	1,100	1.0%	0.9%	0.8%
Anabledd dysgu	800	0.7%	0.5%	0.5%

* clefydau yr ysgyfaint yn cynnwys bronchitis cronig ag emffysema

Yn seiliedig ar glystyrau o feddygfeydd fel y nodir gan fyrrdau iechyd lleol. Mae Byrddau Iechyd wedi datblygu trefniadau ffurfiol i grwpiau bach o Feddygfeydd gydweithio er mwyn datblygu gwasanaethau yn y gymuned, gan wasanaethu poblogaethau rhwng 30 a 50 mil o gleifion. Mae clystyrau'n cael eu gosod yn yr is-ardaloedd ar sail ffit orau ac nid ydynt yn cyfateb i'r un ffiniau yn union.

Gellir defnyddio'r ystadegau hyn o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored

Cynhyrchwyd gan Hwb Cydlynu Arloesi Rhanbarthol Gogledd Cymru, Rhagfyr 2025

hwcgc@sirddinbych.gov.uk

<https://www.cydweithredfagogleddcymru.cymru/ystadegau/>

Proffiliau ardal Gogledd Cymru 2025

Sir Ddinbych

Tai a threfniadau byw

Aelwydydd (Cyfrifiad 2021)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	Cym a Lloe
	Nifer	%			
Cyfanswm o aelwydydd	42,387		301,374	1,347,114	24,783,199
Cyfansoddiad aelwydydd					
Holl aelwydydd un person	14,107	33.3%	32.2%	31.9%	30.2%
- un person; oedran 66+	6,982	16.5%	15.8%	14.6%	12.9%
Holl aelwydydd â phlant dibynnol	10,665	25.2%	25.5%	26.5%	28.4%
- rhiant unigol: plant dibynnol	3,235	7.6%	7.2%	7.6%	6.9%
Holl aelwydydd pensiwnwyr yn unig	12,083	28.5%	27.2%	24.9%	22.2%
Poblogaeth mewn aelwydydd preifat	94,182	98.3%	98.3%	98.2%	98.3%
Maint cyfartalog aelwyd		2.22	2.24	2.27	2.36
Cyfleusterau aelwydydd					
Dim gwres canolog	546	1.3%	1.6%	1.2%	1.5%
Gorboblogi	1,459	3.4%	3.2%	3.1%	6.3%
Dim car	7,969	18.8%	17.3%	19.4%	23.3%
Daliadaeth					
Perchennog preswyl	28,174	66.5%	67.4%	66.4%	62.5%
Wedi rentu gan landlord cymdeithasol	5,648	13.3%	15.6%	16.5%	17.1%
Rhentu arall	8,492	20.0%	16.6%	17.0%	20.3%

Stoc anheddau yn ôl band treth cyngor (VOA, Mawrth 2025)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru
	Nifer	%		
Cyfanswm stoc anheddau	46,770	100%	337,960	1,489,220
Band A	4,170	8.9%	9.8%	14.5%
Band B	7,420	15.9%	18.0%	20.7%
Band C	14,980	32.0%	26.3%	21.8%
Band D	8,070	17.3%	18.4%	16.3%
Band E	5,660	12.1%	14.3%	13.6%
Band F	3,920	8.4%	8.6%	8.3%
Band G	2,060	4.4%	3.6%	3.7%
Band H	320	0.7%	0.7%	0.9%
Band I	170	0.4%	0.3%	0.4%

Prisiau tai (Land Registry 2024; CACI PayCheck 2024)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru		Cymru		Cym a Lloe	
	£		£		£		£	
Canolrif (Pob math o dŷ)	£	180,000	£	194,000	£	200,000	£	275,000
Chwartel isaf (Pob math o dŷ)	£	143,000	£	145,813	£	140,000	£	180,000
Cymhareb incwm:prisiau tai (canolrif)		5.0		5.3		5.4		6.4
Cymhareb incwm:prisiau tai (chwartel isaf)		6.9		6.9		6.7		7.5

Budd-daliadau cysylltiedig â thai (DWP, Awst 2025)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	PF
	Nifer	%			
Holl dderbynwyr	9,265	100%	59,780	288,965	5,918,480
- budd-dal tai	2,870	31.0%	29.6%	27.3%	27.0%
- hawl elfen tai Credyd Cyffredinol	6,395	69.0%	70.4%	72.7%	73.0%
- sector rhentu cymdeithasol	5,215	56.3%	67.2%	68.9%	64.5%
- sector rhentu preifat	3,875	41.8%	31.4%	29.8%	33.4%
- aelwydydd gyda plant	3,640	39.3%	39.7%	39.3%	40.9%
- person sengl 16-65 oed	3,185	34.4%	33.9%	36.3%	36.6%
- person sengl o oedran 66+	1,710	18.5%	18.9%	17.1%	16.2%

Gellir defnyddio'r ystadegau hyn o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored

Cynhyrchwyd gan Hwb Cydlynu Arloesi Rhanbarthol Gogledd Cymru, Rhagfyr 2025

hcargc@sirddinbych.gov.uk

<https://www.cydweithredfagogleddcymru.cymru/ystadegau/>

Proffiliau ardal Gogledd Cymru 2025

Sir Ddinbych

Diogelwch cymunedol

Achosion o Droseddu (Heddlu Gogledd Cymru)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	Cym a Lloe
(diwedd y blwyddyn 31 Mawrth)	Nifer	Graddfa*			
Pob achos o droseddu 2024/25	9,483	96.57	76.20	81.45	85.91
Trais yn erbyn yr unigolyn	4,585	46.69	35.96	33.72	31.39
Dwyn a thraford	1,586	16.15	12.76	14.14	19.15
Difrod troseddol a thanau bwriadol	1,003	10.21	8.29	8.32	7.50

*graddfa blyneddol fesul 1,000 y boblogaeth

Economi a chyflogaeth

Diwydiant cyflogaeth (Cyfrifiad 2021)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	Cym a Lloe
	Nifer	%			
Pawb mewn gwaith (16 oed a throsodd)	40,849		313,304	1,368,454	27,773,661
Amaethyddiaeth	1,091	2.7%	2.3%	1.8%	0.9%
Cloddio, chwarela, ynni, dwr	655	1.6%	2.0%	1.9%	1.5%
Cynhyrchiad	3,180	7.8%	10.2%	8.7%	7.3%
Adeiladu	3,745	9.2%	8.7%	8.6%	8.7%
Cyfanwerthu a manwerthu	5,893	14.4%	14.7%	14.5%	15.0%
Cludiant a storio	1,458	3.6%	3.7%	3.8%	5.0%
Llety a gwasanaethau bwyd	2,305	5.6%	6.1%	5.2%	4.9%
Cyfathrebu, cyllid, llety	2,036	5.0%	5.4%	6.9%	9.9%
Gwyddonol a thechnegol	1,645	4.0%	4.0%	4.4%	6.6%
Gwein. a gwasanaeth cynnal	1,714	4.2%	4.6%	4.2%	5.2%
Gwein. cyhoeddus & amddiffyn	3,094	7.6%	7.7%	9.2%	5.9%
Addysg	3,623	8.9%	9.4%	9.6%	9.8%
Iechyd a gwaith cymdeithasol	8,662	21.2%	17.0%	17.0%	14.7%
Eraill	1,748	4.3%	4.3%	4.2%	4.6%
Yn gweithio'n bennaf yn/oddi'r cartref	8,600	21.1%	21.7%	25.6%	31.2%
Dim cymhwyster (pawb oed 16+)	15,668	19.9%	18.7%	19.9%	18.2%
Cymwysterau lefel 4 ac uwch	24,010	30.4%	31.1%	31.5%	33.8%

Dosbarth cymdeithasol (Cyfrifiad 2021)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	Cym a Lloe
	Nifer	%			
Pawb 16 oed a throsodd	78,908		568,242	2,559,416	48,566,373
Rheolaeth a phroffesiynol	23,479	29.8%	29.6%	29.6%	33.0%
Yn medru ar sgil	22,870	29.0%	29.3%	27.9%	27.4%
Rhannol/heb sgil	21,279	27.0%	27.1%	26.3%	23.4%
Myfyrwyr & eraill	11,280	14.3%	14.0%	16.2%	16.2%

Diweithdra (cyfrif hawlwyrr) (NOMIS, 2025)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	PF
Tachwedd 2025	1,980	4.5%	3.8%	4.2%	4.9%
Awst 2025 (chwarter blaenorol)	1,935	4.4%	3.7%	4.1%	4.9%
Tachwedd 2024 (blwyddyn flaenorol)	2,105	4.8%	3.9%	4.4%	5.1%
Tachwedd 2020 (5 mlynedd yn ôl)	3,555	8.5%	7.1%	7.4%	7.7%
Hawlwyrr 16-25 oed (Tach-25)*	445	22.5%	21.7%	23.0%	19.7%
Hawlwyrr oedran 50+ (Tach-25)*	460	23.2%	24.0%	21.2%	22.4%

Talgrynnu i'r 5 agosaf. * % yw o holl hawlwyrr.

Gellir defnyddio'r ystadegau hyn o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored
Cynhyrchwyd gan Hwb Cydlynio Arloesi Rhanbarthol Gogledd Cymru, Rhagfyr 2025

hcargc@sirddinbych.gov.uk

<https://www.cydweithredfagogleddcymru.cymru/ystadegau/>

Proffiliau ardal Gogledd Cymru 2025

Sir Ddinbych

Incwm a budd-daliadau

Incwm aelwydydd (CACI PayCheck, 2024)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	PF
	£	%			
Incwm canolrifol (blynyddol)	36,300		36,850	36,900	42,700
Incwm chwarterel isaf	20,750		21,050	21,000	23,650
Aelwydydd islaw 60% o ganolrif Prydain F (=£25,613)		30.2%	29.6%	29.7%	24.9%

Budd-daliadau (DWP, Mai 2025)

Mae anghysondeb yn data budd-daliadau wrth i'r Credyd Cynhwysol gael ei gyflwyno a dechrau disodli systemau dyfarnu hŷn. % o'r cyfan yn y grŵp oedran hwnnw.

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	PF / C a LI
	Nifer	%			
Plant (oedran 0-15)					
Lwfans Byw i'r Anabl (DLA)	1,490	8.7%	7.8%	7.5%	7.4%
Oedran gweithio (oedran 16-65)					
Credyd Cynhwysol	12,340	21.3%	18.8%	19.6%	17.9%
Lwfans Ceisio Gwaith	95	0.2%	0.2%	0.2%	0.2%
Lwfans Cyflogaeth a Chymorth (ESA)	2,660	4.6%	3.7%	4.2%	2.7%
Lwfans Byw i'r Anabl (DLA)	215	0.4%	0.3%	0.2%	0.4%
Taliad Annibyniaeth Bersonol (PIP)	7,560	13.1%	10.5%	11.3%	8.0%
Lwfans Gofalwr	2,295	4.0%	3.1%	3.3%	2.7%
Pensiwnwyr (oedran 66+)					
Pensiwn y Wladwriaeth	23,275				
Credyd pensiwn	3,035	13.0%	11.9%	12.5%	11.5%
Lwfans Gweini	4,510	19.3%	18.3%	18.9%	15.5%
Lwfans Byw i'r Anabl (DLA)	1,075	4.6%	4.1%	5.3%	3.2%
Taliad Annibyniaeth Bersonol (PIP)	1,775	7.6%	6.5%	8.4%	5.6%
Lwfans Gofalwr	1,020	4.4%	3.7%	4.0%	2.7%

Tlodi ac amddifadedd

Plant mewn teuluoedd incwm isel - tlodi incwm cymharol (DWP, 2023/24)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	Cymru	PF
Plant mewn teuluoedd mewn gwaith	3,510	20.6%	20.4%	20.0%	18.4%
Plant mewn teuluoedd nid mewn gwaith	1,770	10.4%	8.7%	9.8%	8.4%
Cyfanswm	5,280	31.0%	29.1%	29.8%	26.8%

Fel% yr holl blant 0-15 oed. 'Mewn gwaith' yn gweithio 16 awr yr wythnos neu fwy. Tlodi incwm cymharol = islaw 60% o ganolrif Y DU.

Mynegai amddifadedd lluosog (Llywodraeth Cymru, 2025)

	Sir Ddinbych		Gogledd Cymru	
Cyfanswm ACEI yn yr ardal	58		417	
Sawl ACEI yn y mwyaf difreintiedig:	10%	25%	10%	25%
Yn mhob parthed amddifadedd				
Mynegai cyffredinol	7	11	25	73
Incwm	7	12	30	80
Cyflogaeth	8	12	24	69
Iechyd	7	13	32	77
Addysg	5	12	23	72
Mynediad i wasanaethau	8	14	58	125
Tai	10	18	50	113
Diogelwch cymunedol	1	8	8	39
Amgylchedd ffisegol	7	18	56	129

Mae data amddifadedd yn dangos yr nifer o ardaloedd cynnyrch ehangach haen is (ACEI) yn yr ardal sydd yn y 10% a 25% ACEI mwyaf amddifad yng Nghymru.

Gellir defnyddio'r ystadegau hyn o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored

Cynhyrchwyd gan Hwb Cydlynu Arloesi Rhanbarthol Gogledd Cymru, Rhagfyr 2025

hcargc@sirddinbych.gov.uk

<https://www.cydweithredfagogleddcymru.cymru/ystadegau/>

Negeseuon allweddol ar gyfer clystyrau gofal sylfaenol o'r Asesiad o Anghenion y Boblogaeth

- **Plant a phobl ifanc:** Disgwyl i niferoedd ostwng ond gallai'r angen am gefnogaeth gynyddu gydag, er enghraifft, cynnydd mewn cyflyrau niwroddatblygiadol ac iechyd meddwl. Mae blaenoriaethau'n cynnwys y blynyddoedd cynnar, niwroddargyfeirio, plant sy'n derbyn gofal a chefnogaeth, plant anabl, gofalywyr ifanc a ffoaduriaid a cheiswyr lloches ifanc, a gweithredu fframwaith NYTH/NEST ar gyfer iechyd meddwl a llesiant.
- **Pobl hŷn:** Bydd y nifer a'r gyfran uwch o bobl hŷn yn y boblogaeth dros y 10 mlynedd nesaf yn debygol o arwain at gynnydd yn nifer y bobl sydd â dementia a newidiadau i faint o ofal a'r math o ofal sydd ei angen i gefnogi anghenion sy'n mynd yn fwyfwy cymhleth, yn cynnwys anghenion nyrsgo. Mae blaenoriaethau'n cynnwys cydweithio i gefnogi pobl i aros gartref, cefnogi pobl i fyw'n dda gyda dementia, atal codymau, cefnogi pobl i symud mwy (fel gwasanaethau hamdden mwy cynhwysol) a thai a llety (cartrefi newydd a chartrefi wedi'u haddasu sy'n addas i anghenion sy'n newid).
- **Pobl ag anableddau (namau corfforol a synhwyraidd):** Mae blaenoriaethau'n cynnwys hygyrchedd gwasanaethau cyhoeddus, manau a gwybodaeth ac ymrwymiad i weithio gyda phobl anabl i chwalu rhwystrau i iechyd a gofal.
- **Pobl gydag anableddau dysgu:** Mae disgwyl i'r boblogaeth gynyddu, yn enwedig yn y grŵp 65 oed a hŷn oherwydd cynnydd i ddisgwyliad oes. Mae blaenoriaethau'n cynnwys cymunedau cynhwysol, llety, technoleg gynorthwyol a chyfleoedd cyflogaeth. Hefyd, yr angen am leihau anghydraddoldeb iechyd trwy wneud addasiadau rhesymol i wasanaethau a gwiriadau iechyd blynyddol gan feddygon teulu.
- **Pobl awtistig:** Mae disgwyl i'r boblogaeth gynyddu gan fod asesiadau'n haws eu cael. Mae blaenoriaethau'n cynnwys cyflwyno'r cod ymarfer ar gyfer gwasanaethau awtistiaeth, codi ymwybyddiaeth, iechyd meddwl a lles, addysg a chyflogaeth.
- **Iechyd meddwl:** Mae blaenoriaethau'n cynnwys ymyrraeth gynnar cyn i bobl gyrraedd pwynt argyfwng a mynd i'r afael â'r pethau ehangach sy'n dylanwadu ar iechyd meddwl.
- **Gofalwyr di-dâl:** Mae trafferthion o ran recriwtio a dal gafael ar staff y gweithlu gofal cymdeithasol ehangach yn arwain at fwy o alw ar ofalwyr di-dâl. Mae blaenoriaethau'n cynnwys dod o hyd iddynt yn gynnar a chodi ymwybyddiaeth, cyfleoedd am seibiant o ofalu a gwella asesiadau gofalywyr di-dâl.
- **Cyn-filwyr:** Mae blaenoriaethau'n cynnwys Cyfamod y Lluoedd Arfog, gweler y [pecyn gwaith gofal iechyd](#).
- **Ffoaduriaid a cheiswyr lloches:** Y blaenoriaethau yw cefnogaeth iechyd meddwl a chydweithio rhwng y bwrdd iechyd, gwahanol adrannau'r Cyngor, sefydliadau gwirfoddol a chymunedol a gwasanaethau cyhoeddus eraill

Themâu trawsbynciol sy'n effeithio ar bob grŵp yn y boblogaeth: recriwtio a dal gafael ar y gweithlu, anfantais economaidd-gymdeithasol (yn cynnwys cynnydd mewn tlodi sy'n arwain at gynnydd yn y galw am wasanaethau), cynhwysiant digidol, 'Cynnig Gweithredol' y Gymraeg, cydraddoldeb a hawliau dynol, tai, unigrwydd ac arwahanrwydd, gwerth cymdeithasol, cydgynhyrchu a llais dinasyddion, atal ac ymyrraeth gynnar, diogelu, lleihau anghydraddoldeb iechyd, trais yn erbyn merched, cam-drin domestig a thrais rhywiol a Covid-19.

Mwy o wybodaeth

- [Asesiad o Anghenion y Boblogaeth Gogledd Cymru](#): gwybodaeth am anghenion gofal a chefnogaeth pobl yng Ngogledd Cymru, ac anghenion cefnogaeth gofalywyr.
- Mae atal ac ymyrraeth gynnar yn golygu mynd i'r afael â'r pethau ehangach sy'n dylanwadu ar iechyd, yn cynnwys tlodi, tai a'r amgylchedd yn ogystal â mynediad amserol at ofal iechyd a gofal cymdeithasol. Am ragor o wybodaeth, gweler y [map o dystiolaeth ymyrraeth gynnar ac atal](#) ac [Asesiadau Lles y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus](#).

- [Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol](#): rhagor o wybodaeth am waith ar y gweill i fynd i'r afael â'r anghenion hyn.
- Gall [ein partneriaid awdurdod lleol](#) ddarparu gwybodaeth am flaenoriaethau yn eu hardal ac o fewn eu gwasanaethau.
- Cynlluniau Datblygu Lleol: lle byddai unrhyw ddatblygiadau tai mawr, newydd neu dwf yn y boblogaeth yn y dyfodol yn achosi problemau capasiti, efallai y gallai timau polisi cynllunio helpu i gael cyllid gan ddatblygwyr tai tuag at ganolfannau iechyd.

Manylion cyswllt ar gyfer timau polisi cynllunio

- Gwynedd a Môn polisicynllunio@gwynedd.llyw.cymru
- Conwy cdll-ldp@conwy.gov.uk
- Sir Ddinbych polisicynllunio@sirddinbych.gov.uk
- Sir y Fflint developmentplans@flintshire.gov.uk
- Wrexham planning@wrexham.gov.uk
- Parc Cenedlaethol Eryri polisi.cynllunio@eryri.llyw.cymru